

И.П.И
Институт за пазарна икономика

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
за
2016 г.**

юни 2017 г.

За фондация „Институт за пазарна икономика”	3
Обобщение за 2016 г.	3
Анализи.....	4
Публични събития.....	8
Медийни изяви	9
Стажантска програма.....	9
Финанси	10

За фондация „Институт за пазарна икономика“

Фондация „Институт за пазарна икономика“ е официално регистрирана на 15 март 1993 година. От 2010 г. институтът е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза.

От самото начало ИПИ приема за своя **мисия**:

- да отстоиава принципите на индивидуалната свобода и пазарната икономика;
- да разпространява икономическото знание;
- да създава среда, в която лесно да се вземат информирани решения.

Целите на ИПИ са да предоставя независима оценка и анализ на политиката на правителството, както и да служи като трибуна за обмяна на възгледи и мнения на икономисти и наблюдатели по различни въпроси.

Съвет на ИПИ (към края на 2016 г.)

- Красен Станчев (председател)
- Андрей Евтимов
- Левон Хампарцумян
- Кенет Лефковиц
- Георги Саракостов
- Боряна Димитрова

Екип на ИПИ (към края на 2016 г.)

- Светла Костадинова, изпълнителен директор
- Десислава Николова, главен икономист
- Петър Ганев, старши икономист
- Зорница Славова, икономист
- Калоян Стайков, икономист
- Явор Алексиев, икономист
- Любомир Авджийски, правен експерт
- Дора Тодорова, главен счетоводител
- Весела Добринова, офис мениджър
- Милена Проданова, представител на ИПИ в гр. Варна

Обобщение за 2016 г.

Новостите в работата на ИПИ през 2016 г. са:

- Навлизане в темата за обществените поръчки
- Активно използване на отворени данни
- Натрупване на експертиза и разпознаваемост в темата за съдебната реформа

- Изготвяне на пилотни общински икономически профили (вкл. и на столицата), аналитична работа на общинско ниво
- Издадени бяха две нови книги:
 - „Плосък данък в България: предистория, въвеждане, резултати”
 - „Бедността в България: образованието и заетостта като фактори за доходите и неравенството”
- Стартуране на специализираната страница „Моите данъци” - [kolkodavam.bg](https://www.kolkodavam.bg)
- Натрупване на знание и активно участие в дебата по икономическото управление на ЕС
- Успешни продажби на книгата „Анатомия на прехода”
- Навлизане в темите за демокрацията в ЦИЕ и популизма

В допълнение на новостите, ИПИ продължи работа по провеждането на три публични кампании:

(Не)видимите държавни разходи

Публична кампания, която цели намаляване на прахосването на обществен ресурс. Фокус: държавни органи, държавни предприятия, общински дружества и обществени поръчки.

Мисия "Правосъдие"

Правото не може да бъде разделено от икономиката и обратното. Връзката между работеща правосъдна система и икономически растеж е пряка.

Бизнес без препятствия

Институтът за пазарна икономика започва нова публична кампания, чиято цел е да подобри средата за правене на бизнес.

През 2016 г. ИПИ поддържа няколко страници, освен основната (www.ime.bg):

- Икономическата библиотека на ИПИ и БМА - <http://library.ime.bg/>
- Бедността в България - <http://www.bednostbg.info/>
- Регионални профили - <http://www.regionalprofiles.bg/>
- Моите данъци - <https://www.kolkodavam.bg/>

Анализи

През 2016 г. ИПИ публикува 11 задълбочени анализа, които изследват актуални теми.

Анализите се простират в голям набор от сфери, повечето от които традиционни за работата на ИПИ през последните години - бедност и неравенство, бизнес среда, електроенергетика, съдебна власт и корупция, обществени поръчки, държавни разходи и регионално развитие.

По-конкретно, през годината бяха публикувани следните анализи (по теми):

1/ Бедност и подоходно неравенство

1. Разрези на бедността: Образованието и заетостта като фактори за кривата на доходите и щастието в България
2. Динамика на бедността: анализ на социално-икономическата мобилност и трайна бедност в България
3. Карта на доходите и бедността в България

2/ Бизнес среда

4. Данък върху добавената стойност в България – ползи, задължения и облекчаване на процедурите

3/ Електроенергетика

5. Интегриране на производителите на електроенергия с дългосрочни договори на пазара

4/ Обществени поръчки

6. Преглед на европейската рамка на обществените поръчки

5/ Съдебна власт и борба с корупцията

7. Антикорупционната политика на България: защо борбата с корупцията не дава резултат
8. Бюджет и управление на съдебната власт

6/ Държавни разходи

9. Финансовото състояние на държавните предприятия в България
10. Успехите и провалите на българските общини 2011-2014 – преглед на одитните доклади на Сметната палата

7/ Регионално развитие

11. Регионални профили: показатели за развитие 2016

Анализите бяха разпространени чрез специални събития, страницата на ИПИ и социалните мрежи. Резюмета на част от изследванията бяха също така изпратени до изпълнителната и законодателната власт като част от активната позиция и участието на ИПИ в обществения живот.

Преглед на европейската рамка на обществените поръчки

23.12.2016

Освен пропуските в националното законодателство трябва да отбележим, че политиката на европейско ниво пазарът за обществени поръчки да бъде затворен за трети страни е неправилна. Аргументите, че има трети страни, които също са затворили своите пазари за страни от ЕС или че във време на криза финансовите потоци следва да се задържат в границите на ЕС не почиват на икономически факти и анализ.

Карта на доходите и бедността в България

16.12.2016

Развивката на районните пазари на труда показва някои интересни развития. Във всеки един район на практика се засилва ролята на икономическия център - традиционно за столицата София, Варна и Пловдив, а в последните години и утвърждаването на Бургас. Динамиката на пазара на труда в Северозападния и Северния централен район насочват вниманието към Плевен и Велико Търново, които постепенно се открояват и играят все по-голяма роля, макар и все още далеч от водещите икономически центрове в страната.

Регионални профили: показатели за развитие 2016

02.12.2016

ИПИ изготви и представи петото годишно издание на "Регионални профили: показатели за развитие" - най-задълбоченото изследване на социалното и икономическото развитие на областите в България.

Финансово състояние на държавните предприятия в България

19.08.2016

Данните показват, че финансовото състояние на държавните предприятия като цяло остава лошо през последните няколко години – печалбите падат, възвръщаемостта е много ниска и дори отрицателна при десетте най-големи предприятия, а задлъжността при основните играчи расте с много бързи темпове.

Интегриране на производителите на електроенергия с дългосрочни договори на пазара

23.06.2016

Ключови въпроси, свързани с либерализацията, предстои да бъдат решени в следващите години. Сред тях е създаването на реална конкуренция между производителите на електроенергия на свободния пазар, като за тази цел е необходимо да се премахне функцията „единствен купувач”, изпълнявана от обществения доставчик НЕК. За да е възможно това, е необходимо да бъде избран модел за интегриране на производителите с дългосрочни договори и преференциални цени на пазара.

Успехите и провалите на българските общини

13.05.2016

Близо 70% от разходите на общините могат да бъдат класифицирани като провал, а едва 5% - като успех. Това показва прегледът на всички публикувани одитни доклади на Сметната палата за общините в България, изготвен от ИПИ. В докладите са обхванати 83 общини и техните разходи за близо 6 млрд. лв. за периода 2011-2014 година.

Динамика на бедността

28.04.2016

Институтът за пазарна икономика изготви анализ, който проследява в динамика доходите на домакинствата в България и изследва движението между отделните доходни групи през годините. Бедността е в немалка степен динамична. Нейният състав се мени през годините, като около 40% от домакинствата се изкачват по стълбата на доходите и не се връщат обратно в бедност в средносрочен план. Водещият фактор е заетостта.

Антикорупционната политика на България

13.04.2016

Предвид мащаба на проблема за България и неговата устойчивост във времето, ИПИ си постави за цел да анализира антикорупционните политики в страната и работата на органите, които се борят с корупцията. Основният въпрос, на който анализът търси отговор, е защо борбата с корупцията в България до момента не дава резултат. Анализът разкрива редица слабости в борбата с корупцията в България, като същевременно предлага и възможни решения на база на най-добрите световни практики

Бюджет и управление на съдебната власт

02.03.2016

Между 2000 г. и 2016 г. бюджетът на съдебната власт е нараснал 5,5 пъти при увеличение на държавния бюджет за същия период от около 3 пъти. В същото време България се нарежда на второ място по брой на магистратите спрямо населението сред страните членки на ЕС. Анализът откроява редица сериозни проблеми както при управлението на ресурсите на съдебната власт, така и в процеса по изготвяне на бюджета, неговото управление и отчитане.

Данък върху добавената стойност в България - ползи, задължения и облекчаване на процедурите

26.02.2016

Данъкът върху добавената стойност е най-големият приходоизточник в консолидирания бюджет. Въпреки че налогът е потребителски, той се администрира и внася от бизнеса. Предвид важността му за публичните финанси и допълнителните разходи, които вменява на частния сектор трябва да се полагат постоянни усилия за подобряването на ефикасност на облагането с ДДС.

Разрези на бедността: Образоването и заетостта като фактори за кривата на доходите и щастието в България

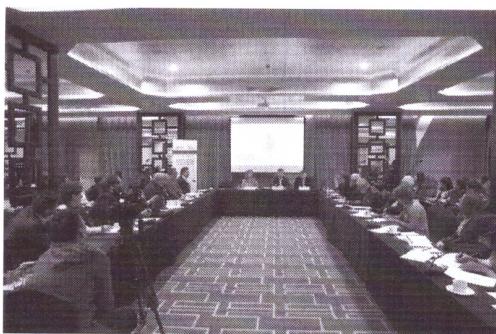
29.01.2016

Институтът за пазарна икономика изготви анализ, който разглежда разпределението на доходите в българското общество като се фокусира върху различни разрези на бедността и неравенството. Водещият мотив на авторите е да бъде представена една цялостна картина - наречена от нас "крива на доходите", която отразява доходите на всички български граждани.

Публични събития

Интересът към публичните събития на ИПИ остана висок и през 2016 г. Освен традиционния интерес от медиите, събитията ни бяха посещавани от представители на бизнес асоциации и неправителствени организации, изпълнителната, законодателната и съдебната власти, академичните среди. Проведохме и няколко семинара специално за студенти. Събитията бяха с различен формат в зависимост от целите, които бяха поставени:

- Публично представяне на сайта kolkodavam.bg, „Данъци 2.0” (13.12.2016)
- Семинар за студенти на тема „Отворените данни: Какво представляват и как може да се използват“ (30 ноември 2016)
- Представяне на "Регионални профили: показатели за развитие" 2016 (29.11.2016)
- Пресконференция: „Алтернативен бюджет по време на политическа криза“ (22 ноември 2016)
- Дискусия на тема „Отстъпва ли демокрация пред статуквото и популизма?“ с икономисти и прависти (26 октомври 2016)
- Международен летен семинар за студенти и младежи "Europe & Liberty" (31 юли - 6 август 2016)
- Публична дискусия: „Динамика на бедността - анализ на социално-икономическата мобилност и трайната бедност в България“ (25 април 2016)
- Кръгла маса: „Разрези на бедността - образованието и заетостта като фактори за кривата на доходите и щастието в България“ (26 януари 2016)

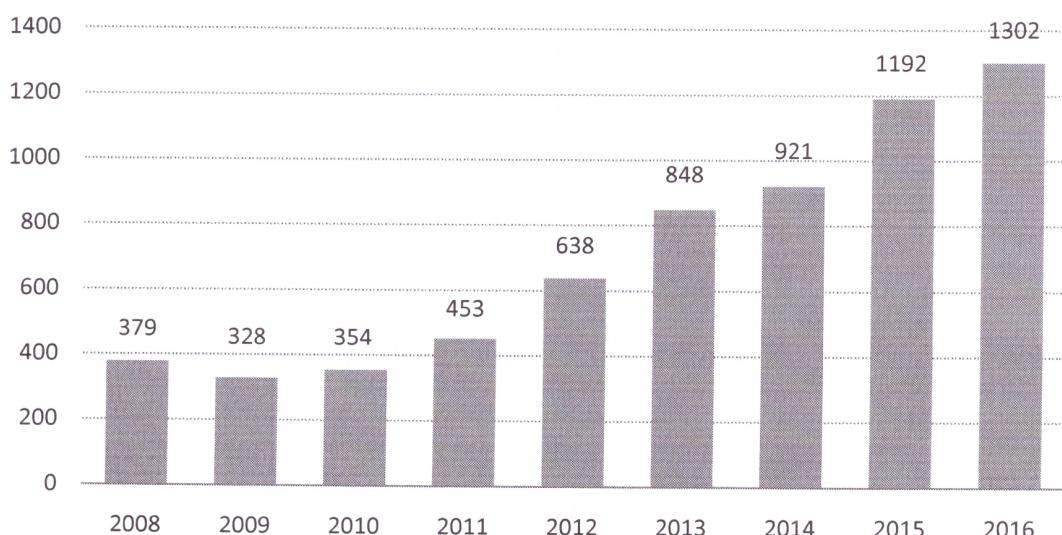

Медийни изяви

Медийните изяви на екипа на ИПИ бележат стабилна тенденция на нарастване последните години. През 2016 г. те надхвърлиха за първи път 1300, като в техния брой се включват интервюта и позоваванията на експертите на ИПИ, както и препечатки на материали от седмичния бюллетин и сайта на ИПИ.

Освен публичните събития, основен инструмент на ИПИ за достигане до медиите е именно седмичният бюллетин на ИПИ „Преглед на стопанска политика”, който излиза всеки петък с актуални коментари по икономически и правни теми. За разширяване на своята аудитория, включително и сред медиите, ИПИ използва активно и социалните мрежи.

Изяви на ИПИ в медиите, брой

Стажантска програма

През 2016 г. на стаж в ИПИ бяха 12 студента, част от които – прависти. Освен традиционната стажантска програма за студенти, изучаващи икономика и други социални науки, ИПИ стартира и стажантска програма за студенти от специалност „Право“, които подпомагат с работата си правната програма на ИПИ.

Всички стажанти в ИПИ преминават през 2-степенен подбор, който включва изпращане на биография и есе по актуална тема, както и последващо интервю за тези, допуснати до втория етап.

- Силвия Ангелова
- Александър Дачев
- Владимир Славов
- Михаела Михалева
- Стефани Босева
- Ивайло Генев
- Николай Славков
- Ивайла Раденкова
- Божидар Радев
- Марта Найденова
- Симеон Борисов
- Александра Александрова

Финанси

Общите приходи на ИПИ през 2016 г. нараснаха с 22 хил. лв. в сравнение с 2015 г. и достигнаха 570 хил. лв. Около 56% от всички приходи представляват проектно финансиране, 34% - приходи от стопанска дейност и останалите 10% са приходи от дарения. Приходите от дарения, както и част от приходите от стопанска дейност, традиционно формират спестяванията на ИПИ, които финансират непокритите дейности на Фондацията.

Основните партньори, които подкрепяха дейностите ни през 2016 г., са частни компании, фондация „Америка за България“, Програмата за подкрепа на неправителствените организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, фондация за свободата Фридрих Науман, мрежата Атлас и др.

Основни финансови показатели на ИПИ за периода 2007-2016 г., хил. лв.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Приходи от проекти	157	295	237	104	416	621	577	506	442	378
Приходи от стоп. дейност	175	200	692	30	44	41	283	100	70	194
Др. приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	9	6
ОБЩО ПРИХОДИ	332	495	929	134	460	662	860	606	521	578
Разходи за проекти	162	283	237	99	416	574	483	491	442	378
Разходи за стоп. дейност	172	206	518	175	52	37	93	171	93	193
Др. разходи	0	15	0	0	0	0	4	0	1	2
ОБЩО РАЗХОДИ	334	504	755	274	468	611	580	662	536	573

Десислава Николова

и.д. изпълнителен директор

28 юни 2017 г.